

ERMENİSTAN GERÇEKTEN GERÇEKÇİ OLABİLECEK MİDİR?

Alev KILIÇ

Ermenistan basın ajanslarında yer alan haberlere göre Batı Ermenistan Kongresi nin iki başkan yardımcısı Ermenistan cumhurbaşkanı tarafından kabul edilmiştir. Görüşmede başkan yardımcılarının eski Osmanlı imparatorluğu vatandaşı Ermenilerin murislerinin çıkarlarının korunması için yapılacak düzenleme programını takdim ettikleri bildirilmektedir. Cumhurbaşkanının misafirlerine, geçmişten ders almanın önem taşıdığını, ermeni sorunu konusunda gerçekçi, sorumlu, modern , devleti gözeten ve siyasi bir düşünceye sahip olunması gerektiğini ifade ettiği kaydedilmektedir. Sözü edilen Batı Ermenistan Kongresi hiçbir zaman yürürlüğe girmemiş ve Lozan anlaşması ile kadük olmuş Sevr anlaşmasının Ermeniler için öngördüğü toprakları talep eden, 2006 yılında kendisini STÖ olarak ilan eden, daha ziyade sanal nitelikte bir kuruluştur. Gerçek dışı talepleriyle diasporada yer edinmeye, adını duyurmaya çalıştığı anlaşılmaktadır. E. Büyükelçi B. Şimşirin çok yakında yayınlanan, belgesel nitelikteki Lozan Barış Andlaşması adlı kitabında da yer alan resmi arşivlerin de hiçbir tereddüde mahal bırakmayacak şekilde ortaya koyduğu gibi, ermeni talepleri ve ermeni sorunu Lozanda aylar boyunca ayrıntılı biçimde görüşülmüş, müzakere edilmiş ve ortak mutabakatla bugün bildiğimiz şekliyle sonuçlandırılmıştır. Lozan Barış Andlaşmasının imzalanmasını takiben ABD ile de gene Lozanda ikili resmi görüşmeler başlamıştır. Amerikan vatandaşı rum ve ermenilerin tazminat talepleri konusunu görüşüp karara bağlamak üzere bir komisyon kurulmuş, komisyon çalışmaları Aralık 1923den Ekim 1934e kadar sürmüş ve 25 Ekim 1934 tarihinde anlaşma imzalanması ile sonuçlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti hükümeti bütçe imkanlarına göre önemli bir meblağı tazminat olarak ödemiş ve 1944 yılında bu defteri de kapatmıştır. Türkiyenin ermeni talepleri ve iddiaları karşısındaki hukuki yeri ve zemini açıktır, ortadadır. Siyasi istismarın ve oyunların ise sınırı yoktur. Ermenistan Cumhurbaşkanının yukarıda ifade ettiği tarihten ders alma ve gerçekçi olma düşüncesi akil bir yaklaşımdır. Ermenistan yetkililerinin müttefik güçler tarafından 19. yüzyılda teşvik edildikleri siyasetten ve yanılığdan gerekli dersi çıkarmasının, gerçekçi bir politika benimsemelerinin ve komşularıyla iyi komşuluk ilişkileri içine girmelerinin zamanı hiçbir zaman çok geç değildir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "ERMENİSTAN GERÇEKTEN GERÇEKÇİ OLABİLECEK MİDİR?." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 97. Aralık 27. Erişim Nisan 04, 2026. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/ERMENISTAN-GERCEKTEN-GERCEKCI-OLABILECEK-MIDIR>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır